

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, 10. tér 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyilttérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor
negyedévre 2.50 kor.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Pett betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
terméérték szerint egy négyszög centim,
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

Hydra fejek.

— jul. 3.

Nincs még egy olyan türelmes és gavallér nemzet a világon mint a magyar.

Ha merészelné az a poliglott népség, — mely a „szabad amerikai egyesült államokat“ lakja, — oly szemtelenül megsérteni az állam integritását mint nálunk a polyák, oláh, horvát, német és szász; — ha merészelné az alkotmányosság és népszabadság terén mintaképp elfogadott Anglia parlamentjét az irek sovinizmusa úgy kihívni maga ellen mint a horvátok és oláhok nálunk; — ha merészelné a szociális gondolkodás és államforma tekintetében a mieink által sokszor hivatkozott nagy német birodalom parlamentjét a morva, lengyel és elszász oly pimasz módon sértegetni mint merészi a mienket a tót: bizony már régen más hurokat pengetnének az előbb említett államok kormányai a fészkelődőkkel szemben.

Csak nálunk lehetséges minden; csak itt, — ennek a becsületes, türelmes, jóindulatu magyar népnek az orra alatt piszkálhatnak a jövevények, a megturtek, a nyomoruságosak, akik urrá lettek s meghíztak a mi pénzünkön, akiket dédelgettünk mint jó szívű anya a hálátlan, — kamasz korában gyilkossá fejlődő kölyköt — tápláló emlőin.

Hazug híresztelésekkel kürtölik tele a külföldet. Elnyomtatásról, jogfosztásról referálnak izgató vezéreik, kik meghíztak és vagyont szereztek e dicstelen cselekményeikkel. Azok, akiknél az izgatás, a láрма, a magyargyűlölet nem *meggyőződés*, csak cél, a saját anyagi előnyek kivívásában. Jól tudják, hogy nincs igazuk, de a mártírság ma még elég jó kenyérkereset, tehát nagy a tolongás ezen a pályán. Van mártírjelölt fölös számmal. A tömegnek vérben rejlik az, hogy hangzatos jelszavaknak felül, a becsületes, okosan kiszámított munkának lassabban bekövetkező eredményét nincs türelme kivárni. Az apró-cseprő szocialista agitátorok, a magyar állam egységessége és fensége s a magyar nemzet szupremáciája ellen törő izgatók ma virágkorukat élik.

Szinte megdőbbenve állunk e kórságos jelenségekkel szemben s feltesszük a kérdést: quo

usque tandem? Meddig tart ez a felfordult állapot, mikor sokallja meg e gavallér nemzet s ennek végtelenül türelmes és békés indulatu kormánya a szemtelenkedést? Mikor jö el a leszámolás ideje, mikor kel fel a nap, amelynek folyamán a makacs és elvadult gyermekeket a korbács fogja mőresre tanítani. Vagy, — vagy. Soká nem tarthat így, a változásnak mielőbb be kell következnie.

Felháborodással vettük a hirt, hogy közvetlen szomszédunkban, a szinmagyar Szaboles vármegyében akadt gör. kath. lelkész, aki valami majálist akar most rendezni s miután édeskés mosollyal előadott tervéhez a községi intelligenciának hozzájárulását megnyerte: nem átalotta a meghívókat oláh nyelven nyomatva küldeni szét, elferdítve, eloláhsítva azon a szinmagyar helyi lakosok neveit. Például *Sebők István* ref. lelkész nevét *Stefanu Sebőknek*, *Doboz* birtokos nevét *Dobozianunak* pingálta ez a magyar kenyéren hizó, szinmagyar községben alkalmatlan-kodó pópa.

Kérdjük: meddig még? Utálatos, aljas, hazaáruló támadások a hazafiatal népség részéről minden vonalon a magyar állameszme, Szent István koronájának egysége ellen.

Meddig még? Mikor fogy el a mi türelmünk? A békés fejlődésért nagy energiával küzdő nemzeti kormány mikor sokallja meg a piócák szemtelenkedéseit s rázza le azokat ez élni vágyó és életképes, becsületes, türelmes nemzet testéről.

Meg kell semmisíteni, ki kell irtani az ilyen hazaárulókat. A kik előtt nem szent a magyar nemzeti zászló, akik oláh vagy horvát, tót nyelven firkálnak és beszélnek akkor, mikor igen jól tudnak magyarul, azok ellenségei a magyar nemzetnek, azok hazaárulók s azok mint mérges kigyók kipusztítandók. Ne hátráltassák a nemzeti élet fejlődését, ne vonják el a kormány és parlament munkásságának erejét a valóban szükséges s a magyar állam felvirágzását célzó törekvésektől.

Pallost a kormány kezébe, mely az undok hydra fejeket leszabdálja, mielőtt megmérgezték volna a nemzeti létünk életereiben csörgedező, tiszta magyar vért!

— jul. 3.

Egy halogatott bejelentés. Székely Elek polgármester ama eljárásának, hogy öfelsége koronázási jubileum ünnepélyén a városháza s a rendőrség épületére kitűzött lobogókat bevonatta: az általános visszatevésen kívül azon következménye lett, hogy id. Meczner Gyula főispán elrendelte ellene a fegyelmi vizsgálatot. Erről ő azonban mind ez ideig nem értesítette Sátoraljaujhely város képviselőtestületét s így a polgármester illojalis eljárását megbélyegző s igaz megnyugvást keltő fegyelmi vizsgálat elrendeléséről városunk közönsége csak lapunk utján értesülhetett. Pedig azóta már volt képviselőtestületi ülés, melynek tárgysorozatába erre vonatkozó pont felvehető lett volna. Értjük, hogy a polgármester miért késik felvenni a tárgysorozatba a neki kellemetlen pontot, de ez a késedelmeskedés és okatlan halogatás célhoz nem vezet. Kívánjuk, hogy Székely Elek polgármester már a legközelebbi ülés tárgysorozatába vegye fel a főispáni leiratot, hogy városunk közönsége a fegyelmi vizsgálat megindításáról ez uton is tudomást szerezzen.

A hitelszövetkezetek közgyűlése.

— jul. 2.

A Nyiregyháza melletti Sóstó fűrdőn a múlt hó 26-án tartotta meg a hitelszövetkezetek „Felső Tiszai“ szövetsége szokott évi rendes közgyűlést, amelyet gr. Mailáth József szövetkezeti elnök, miután az eddigi gyűlések a tavalyi kivételével mind Perbenyikben tartattak meg, a nagy-számu szabolesi érdekeltség iránt való előzékenységből ezidén is Szaboles megyébe hívott egybe.

A szövetkezeti közgyűlések nem pusztán a szövetkezetek egyéni működéséről szóló statisztikai adatok száraz közlését ölelik fel, hanem azok az eszme propagálásának valóságos gyupontjai, amit főleg azon magas színvonalon álló felolvasásokkal valósít meg, amelyek a közgyűléseket nemcsak egy fontos közgazdasági intézmény fokozatos fejlődésének ismeretével tanulságosakká, hanem élvezetessé is teszik.

Gr. Mailáth József lendületes előnki megnyitó beszéde után *Blazsek Jenő* szövetkezeti titkár olvasta fel a szövetséghez tartozó szövetkezetek egyévi működését behatóan ismertető, alapos munkásságról tanuskodó jelentését, amely szerint — jöllehet néhány gyengébb szövetkezet az év folyamán felszámolni volt kénytelen — a szövetkezetek számában észrevehető apadás nem történt, a régibb szövetkezetek pedig egytől-egyig megismosodva folytatják jótékony működésüket. Összesen 75 szövetkezet működik 20136 taggal 1.197.632 kor. 62 fillér befizetett üzletrésszel, a taka-

rékbetétek és a tartalékalap együttesen a negyedfélmillió koronát haladja meg, a nyújtott váltó és kötvényen alapuló hitelezés 5.722.863 kor. 61 fillért tett ki.

Biztató jelenség egyébiránt, hogy a szövetkezeti vármegyék befolyásos értelmisége mindinkább megkedvelte már az intézményt s annak továbbfejlesztése érdekében hathatós tevékenységet fejt ki. Ilyformán a sokáig immel-ámmal fogadott intézmény, mint nyomatékos tényezője a nép anyagi gyarapodásának tekintélyt biztosít magának mindenfelé s most már elmondhatjuk, hogy a szövetkezeti alkotás életképessége biztosítva van. Kiváló érdeme ez a szövetkezet fáradhatatlan elnökeinek, akik kitartó munkásságában semmi visszariasztani képes nem volt. Erélye és tapintatos körültekintése egész gárdát teremtett körülte, akik lelkesedve a nemes példán, egyszerűtettel buzgólkodnak az intézmény felvirágoztatásán.

A gyűlésen jelen voltak Szaboles vármegye fő- és alispánja is, akik buzditó szavakkal inspirálták vármegyéjüknek a néppel érintkező értelmiségét az intézmény továbbfejlesztését célzó kitartó működésre.

Majd a felolvasásokra került a sor. *Andrássy Kálmán* bulyi ref. lelkész „A szövetkezet a legfelső forum előtti“ című tanulmányát olvasta fel. A tudós pap a causalitás törvényét, a kölcsönhatás elemi erejét, a fejlődés feltartóztatatlanságát a bölcsész és költő gondolataival és tollával ismertette. Nem amolyan lélek nélkül való száraz természetfilozofálás volt ám az, aminőt manapság rőfszámra mér az evolúció mindenhatóságára esküvő féltudakosság, hanem a lelket és értelmet meggyőző, gyönyörködtető megnyilatkozása egy embernek, aki pap, bölcsész és költő egy személyben. Különben mély hatást gyakorolt felolvasása nyomtatásban is meg fog jelenni. Egy tudósítás keretében különben sem lehet azt ismertetni.

Gr. Mailáth József a mezőgazdasági és ipari munkások közötti különbségről érkezett a nála sajátos, rövid meggyőző, a dolgot derékon ragadó közvetlenséggel. A párhuzam a tévelygéseiben is a konzervativizmus felé hajló mezőgazdasági és a természetnél fogva a radikálizmus eszme áramlatába sodort ipari munkások között az iskolázott és egyszersmind sokat meglátó gyakorlati szociológus éles eszü bírálatát juttatta érvényre, amely tanit és egyben gondolatot ébreszt, hova inkább türethetlenebbé váló gazdátársadalmi bajaink orvoslására nézve.

Mindkét felolvasás zajos tetszést aratott s a népes közgyűlés emelkedett hangulatának volt okozója, amely később a közgyűlést követett társaságban sok magas pohárköszöntőben nyilatkozott meg, amelyek közül érdemes a felemlítésre a gróf Mailáth József és Vay Gábor főispáné, az alispáné, *Andrássy lelkészé*, *Szesztay ügyészé*. A közebed alatt *Benczi* neves zenekara játszott. Méltó Szaboles vármegyéhez a cigánya, annyi bizonyos. Egyes szá-

Házi vízvezeték — KATONA BÉLA — vízvezeték építési irodája
berendezéseket készít Sátoraljaujhely, Kossuth-utca
Telefon 74. Kulics-féle ház. Telefon 74

mait még a lakoma zaján keresztül is nagy élvezettel hallgattuk.

Összegezve a közgyűlésen tapasztaltakat, kétségtelen, hogy a szövetkezeti eszme által felkeltett mozgalom ugyanis mint a társadalmi tevékenység kiinduló pontja, ugyanis mint a nagyon becses társadalmi tényezők csoportosítója, az intézmény felvirágoztatásán kívül egyéb közérdekű feladatok megoldásának is biztatóan egyengeti az utját.

Jelen voltak: Gr. Mailáth József, Vay Gábor, dr. Marton Ödön, Löherer Andor, Mikecz Dezső, Péchy Adám, dr. Szesztay Zoltán, Aranyos József, Andrassy Kálmán, ifj. Andrassy Kálmán, Balog György, Blaskó György, Breth Gyula, Bedő Lajos, Blasek Jenő, Bányász Ö., Barsba József, Burger János, Bacska István, dr. Bodnár István, Belinszki János, Balogh Péter, Bota Kálmán, Csendes Mihály, Czomba Ferenc, Diószeghy Pál, Dávid István, Dömötör Ferenc, Délezeg Sándor, Dessewffy Aurél, Danyi József, Erdélyi Antal, Erdélyi Farkas, Engel János, Fekesházy József, dr. Farkas Róbert, Gonda Béla, Hám Ferenc, Horváth Gyula, Hutka Andor, Ignác Mihály, Inezedy Lajos, Ilosvay Agost, dr. Kiss Ferenc, Kertész Bertalan, Kriston Ferenc, Koczagh István, Kilián Bertalan, Kerkes Szilárd, Korocz József, Korocz Géza, Krasznay Péter, Keresztessy Sándor, Kovács Dezső, dr. Koffler Károly, Katona Bertalan, Kovács István, Kun Bertalan, Lucez Béla, László Gyula (tanító), László Gyula (lelkész), Lovisek Mihály, László Albert, Makkár Mihály, Matos György, Marossy Bertalan, ifj. Mató János, Nagy János, Nagy Ignác, Nagy Adolf, Olbey Béla, Pethő Antal, Popovits József, Papp József, Payer Géza, Riszdorfer József, Simák István, Szabó Aladár, Szögyényi Jenő, Suhajda Béla, Szikszay Sándor, Szánthó Mihály, Szakál Pál, Sprenger János, Szinegh Elemér, Sipos Mihály, Seres Gáspár, Tarzali Dávid, Urbán Dezső, Ujhelyi Sándor, Vass János, Vitályos György, Vitéz Lajos, dr. Kossuth János.

x-y.

Iskolai Értesítők.

Sátoraljaujhely, 1907. júl. 3.

A nagy nyilvánosság előtt számolnak be ismét a tanintézetek egy esztendő munkájáról. Föltárulnak a kapuk ilyenkor előttünk, kik már ki-nőttünk az intézetek falai közül, — hogy az Értesítők révén betekintést nyerhessünk abba a világba, melyben a mi neményeink, a jövőendő Magyarország nő fel és nyeri kiképzését az életre.

Különösen az utóbbi időkben igen sok és igen autentikus véleményt hallottunk az Értesítők ügyében. A pedagógusok nagyobb része nincs velük megelégedve, a többi reformokat javasol, a közönség pedig hallgat — és vajmi ritkán teszi meg észrevételeit a konverziókra, pedig kétségtelen: hogy az észrevételek megtételére legelső sorban a nagyközönség illetékes. A pedagógus a saját szempontjából, — a közönség az élet-tapasztalatok alapján bírál.

Kiváló tanerőktől hallottuk az Értesítők feletti kritikák keretében, hogy például a végzett tananyag felsorolásának nincs helye az Értesítőben. A másik, nem kevésbé jeles pedagógus azt vitatja, hogy a *klaszifikációnak nincs helye* az Értesítőben. A harmadik kifogásolja a tudományos értekezések térfoglalását, a negyedik a hiányok miatt panaszkodik. Speciál vélemény valamennyi, melyeket az emberi természetből folyólag, tulajdonosuk szivesen oktrojálna rá a közvéleményre. A közvélemény azonban mást mond. Hogy mit: azt majd feltárjuk a bezárt tanévi Értesítők ismertetése keretében; mert ez alkalommal nem csak száraz statisztikai adatok felsorolására, de elvi jelentőségű kérdésekre

is kiterjeszkedni szándékozunk. Tisztázunk valahára e kérdéseket, hátha pedagógus és laikus — ez a két heterogén elem is — megtudna egyezni a legvitalisabb kérdések tárgyában.

Bíralatainkat a feltétlen igazságosság, teljes tárgyilagosság s a tények megvilágításba helyezése fogja vezetni. Elfogulatlanul, olyan tollal írunk, mely sehol sincs érdekelve, tehát a közvélemény hü tolmácsolására feltétlenül illetékes.

Sorra kerül legelőször a mi vármegyénk egyik legelső tanintézetének, a *Kegyesrendiek vezetése alatt álló Sátoraljaujhelyi rk. főgimnáziumnak 1906/7. tanévi Értesítője*.

I.

A sátoraljaujhelyi rk. főgimnázium 1906/7. tanévi Értesítőjét Zsigmond János igazgató állította egybe. Az Értesítőre röviden ezt a jelzést lehetett alkalmazni: „Egy okos ember, — izlésesen felöltözve.“ Mert ez az Értesítő nem csak egyszerű, sablonos évkönyv, hanem valóban mélyebb áttekintésre érdemes irodalmi termék. Megvan benne minden ami szülőt, tanárt és növendéket érdekelhet egy ilyen nagy intézet egy évi munkásságából s nincs benne egy betű sem, ami fölösleges volna, a folyó szövegben.

Mindenek előtt örömmel látjuk, hogy a száraz, doktriner modor helyett az *élet lép* előtérbe. Az évkönyv míg egyrésztől maradandó becses emlék-könyve lesz ez intézet ifjúságának, másrésztől szorakoztató, tájékozást gyújtó s hasznos utbaigazító szülő és gyermek részére. Adatai pedig kitűnően szerkesztett statisztikai táblázatokkal — értékesek a magyar tanügyi életre.

Visegrádi János kegyesrendi tanár ír az Értesítőben nem elvont tudományos értekezést, hanem egy igen zamatos magyarsággal s teljes közvetlenséggel az életből vett tárgyi ismertetést: az ifjúság kirándulásairól. Ilyen stílus és ilyen helyes distinkció mellett az Értesítő nem száraz annál tovább, hanem oktatóva mulattató kellemes olvasmány. A mi főgimnáziumunkkal szemben tehát eszik azok véleménye, kik az Értesítők száraz volta miatt emeltek panaszt.

Zsigmond János igazgatónak a lefolyt 1906/7. tanév történetét tárgyzó ismertetése minden rovatában élvezetes és felvilágosítást nyújtó olvasmány. Örömmel győződünk meg az igazgatói jelentésből arról, hogy a vallásérkölesi nevelésre, a lábrakapni kész vállaltalansággal szemben álló legélesebb fegyverre az intézet minden felekezeti növendékénél nagy súlyt helyez az igazgató.

A főgimnáziumi épület végleges rendbehozatala, illetve a még hiányzó építkezés sürgős befejezése tárgyában az igazgató észrevételeit teljesen osztjuk s a tanári karnál a felsőbb-ség késedelmes intézkedései miatt fakadott elkeseredést méltányoljuk. Mi is küzdöttünk velük együtt e téren évek óta, ha küzdelmünk az övékkel együtt meddő maradt eddig: azt csak sajnálni tudjuk.

Uj esemény: az alkoholizmus elleni védekezés bevezetése a középiskolák életébe. Nagy elismerés illeti e téren kifejtett önzetlen munkásságáért közközházunk buzgó igazgatóját, dr. Chudovszky Mórt.

A tanári testület 15 tagból állott. A rendkívüli tantárgyak közt szivesen látjuk a francia és angol nyelvet s a gyorsírást.

A végzett tananyagának az értesítőben tüzetesen történt felsorolását igen helyesnek tartjuk s nem osztjuk az ellenpárt véleményét. Mert magántanulóknak, előkészülőkre, sőt a tanúgy barátaira is figyelemmel kell lenni s éppen ezért az értesítőkből e rovatnak hiányozni nem szabad.

Igen helyeseljük annak a legujabban divatba jött rendszernek mellőzését, hogy a jeles tanulók ne-

veit nem nyomtatják nagyobb betűkkel. A szeretet és okosság nevében majd lesz alkalmunk még e kérdés-sel más értesítők ismertetésénél foglalkozni.

A főgimnáziumnak e tanéven 401 — vizsgát tett növendéke volt. Ebből nyilvános — 368, magántanuló 33. Apadás a múlt évihez képest a nyilvános tanulóknál 13, ellenben emelkedés a magántanulóknál 10. E számbeli különbséget a helyben megnyitott polgári fiúiskola okozta. A növendékek mindnyájan magyar anyanyelvűek, vallásra a rkatholikusok (189) és az izraeliták (129) vannak legnagyobb számmal. A tanulmányi előmenetel igen jó, mert osztály ismételésre mindössze 24 tanulót kellett utasítani. — Fölsőlegesnek tartjuk a 3. számú kimutatást, — „a tanulók szülőinek polgári állásáról“, hasznát úgy sem veszi senki; összeállítására pedig fáradságos munka.

A gazdag tartalma, tanulságos Értesítőt értékes tartalomhoz méltó külső csinnal állította ki Sátoraljaujhelyben a „Zemplén nyomda“.

Az új negyedév alkalmából felkérjük azon t. olvasóinkat, kiknek előfizetése lejárt, nemkülömben azokat, kik az előfizetési díjakkal hátrálékban vannak, hogy a jelen számunkhoz csatolt utalványon az előfizetést megújítani, illetőleg a hátrálékot beküldeni sziveskedjenek, — nehogy lapunk további küldését beszüntetni s a hátrálékot postai megbízás útján legyünk kénytelenek beszédeni. — A fürdő idény alkalmából mindazon t. előfizetőinknek, akik velünk tartózkodási helyüket tudatják — lapunkat utánuk küldjük.

A kiadóhivatal.

HIREK.

Lopások Sátoraljaujhelyben.

Kézrekerült betörők.

— Saját tudósítónktól. —

Sátoraljaujhely, 1907. júl. 3.

Sátoraljaujhely városban az utóbbi időkben több helyen következett el betöréses lopást, úgy, hogy az ismétlődő esetek rendőrségünket a legnagyobb körültekintésre ösztönözték. A kitaró nyomozatnak — mit megelégedéssel írunk meg — eredménye is lett, mert a tolvajok hurokra kerültek s most már a fogház celláiban vannak a magántulajdon szentségével mitem törődő jómadarak.

Az utóbbi napok folyamán két helyen történt lopás, s ma már mind a két besurranó tolvaj a rendőrség kezében van, dicséretére ügyességüknek.

A lopásokról a következőkben számolunk be.

A tiszték tolvaja.

Folyó évi június hó 30-áról július hó 1-re menő éjjel Simkó Dezső m. kir. honvédhadnagy és Kriston György m. kir. honvédöntkentes Kossuth utcai lakásaikba ismeretlen tettes az ablakon át behatolt és Simkó Dezső valamint Kriston György kárára több értékes dolgot lopott el. Így egy fekete disznóbróliból készült aprópénz tárcát 2 korona egy pár fillér pénzzel, egy 40 korona értékű recés homorú cigarettá tárcát, amelynek felső balsarká sima volt s azon K. G. monogram volt bevésve, továbbá ellopott egy kettős fedelű ezüst órát, arany tiszti láncsal és egy arany lánegyűrűt.

A károsultak feljelentésére a rendőrség kiterjedt nyomozást indított meg, mely eredményre is vezetett. A lopás elkövetőjét Rosenberg

Jakab varsói születésű, 28 éves, izr. vallású besurranó tolvaj személyében fogták el s az összes ellopott tárgyakat megtalálták nála jogszerinti tulajdonosaik örömére. Az ellopott pénz pár korona híjjával szintén megke-rült.

A beismerésben levő tolvaj ellen az a gyanu merült fel, hogy a Kassán, Eperjesen és Nyiregyházaán elkövetett tolvajlásokat szintén ő követte el. Kihallgatása után átadják az ügyészségnek.

A tolvaj nyomára Kálmán Zsigmond helybeli óras vezette a rendőrséget, ki szintén megkapta az ellopott tárgyakról szóló körözést. Kálmán Zsigmondot a jó szerencse éppen akkor hozta össze a tolvajjal, mikor az a Simkó Dezső kárára ellopott tiszti láncsal zsebében az utcán delektálta magát. Ráismert a kis ezüst sippal ellátott láncra s értesítette a rendőrséget, mely az „ujhelyi Serlok“ emberében ráakadt a tolvajra.

Korinkus Mihály.

Frisch Vilmos a „Club“ kávéház tulajdonosa panaszt tett a helybeli rendőrségen Korinkus Mihály mindenese ellen, ki tőle egy csomó ezüstneműt, kávé, fagyaltos kanalak, tálcákat lopott el. Ezenkívül két izben a kávéházban dolgozó borfiut is meglopta, kivel egy szobában aludt.

A rendőrség a feljelentésre kutatást tartott Korinkus lakásán, melynek részben sikere is volt, amennyiben néhány ezüst tárgyat megtaláltak a tolvaj kofferjében. A többi bizonyosan eladta, vagy elzalogosította. A gyanut azon körülmény ébresztette fel a mindenes iránt, hogy az utóbbi időben feltűnően költek-zett és folyton részeg volt.

A nyomozás során megállapított, hogy a kávéházi tolvaj büntetett előéletű ember s már Miskolcon is, hol az előtt szolgálatban állott, szolgálatadóját 210 koronáig megkárosította.

Korinkus Mihály szintén elveszi megérdemelt büntetését.

— Az új köztisztviselők esküje.

A nagymihályi, gálszécsi és varannói járásbeli felekezeti tanítók folyó hó 3-án tették le *Beregszászy* István kir. tanfelügyelő előtt a nagymihályi állami iskolai épületben a hivatali esküt. Az alsó öt járás tanítói holnap d. e. esküsznek a sátoraljaujhelyi állami polgári iskola tornatermében. A tanítók ez eskü letételével az 1907. XXVII. t.-c. szerint köztisztviselői jellegét nyertek.

Főuri esküvő. Bassenheimi báró *Waldboth* Frigyes tolesvai nagybirtokos *Hedvig* leányának báró *Korb-Weidenheim* Frigyes báróval kötött házasságát e hó 2-án áldotta meg dr. *Fischer-Colbrie* Agost kassai püspök, — ki e főuri család vendégeként tegnap Tolesvára érkezett.

— A honvédtisztai segélyalapra

indított gyűjtés zemplénvármegyei eredménye. Ófelsége 40 éves megkoronázásának emlékűnépén a társadalmi gyűjtés útján letesített honvédtisztai segélyalap alapítókéjére az id. *Meczner* Gyula főispánhoz küldött adományok egy részét már kimutattuk. Ujabban a következő adományokat mutatjuk ki: Németh Nándor 5 kor. — Barta Béla, Juhász Jenő, dr. Roboz Bernát, dr. Erényi Manó, dr. Ligeti József, 2—2 kor. — dr. Czizy Béla, dr. Oláh István, Harsányi Gyula, Sárospataky József, dr. Kossuth János, dr. Moskovits Vilmos és dr. Fried Samu 1—1 kor. A gyűjtés végeredménye összesen 821 korona 58 fillér, mely összeg a m. kir. honvédelmi miniszter urhoz postautalványon beküldetett.

— Ifj. Horgonyi József temetése. Ifj. Horgonyi József varannói járási állatorvost, aki mint megirtuk,

mult hó 2-tett el, — el Sátoralhalt, tőrek részvét me József sor denütt szá iránt, aki esett áldoz egy vesze sebesítette rencsétlen Pasteur in dig kinozt rajta. Ez csakhamar lelkében való féleln fegyvert, tett. Az el meghatót ladjától. I családjá ir vánul meg

— K ügyész On c. fogházá gos foghá

— Se toraljaujhe hó 30-án templomn állásra eg helybeli i

— S hidon. Cs ott a Lat don mult lenség t zata már másik pe kórház“ b a Csap á méter táv uti-hidon Csap me vasuti hi átmenő v zetni, s v dijt megt Jánost és sokat a közüti h jenek át a hidra a kanya Csap fel vonat. A tól megr ták a

A szem nos moz vetkező lengőzt már ne rulatból bogó vo a két te állott s reket a tette a első seg totta a közül a sek köv a másik szabole sebesül egyikét mették szállito folyó szenveo annak a szere

— honvéde gényse 5 és 6 óráig e részete Ritka patakt felé. M közleke egyide közöns pokon saját e

— hó 1-r Sátor

mult hó 27-én öngyilkosságot követett el, — június hó 29-én temették el Sátoraljaujhelyben. A korán elhalt, törekvő állatorvos temetése nagy részvét mellett folyt le. Ifj. Horgonyi József sorsa valóban tragikus s mindenütt szánalmat vált ki az elhunyt iránt, aki tulajdonképpen hivatásának esett áldozatul. Ifj. Horgonyi József egy veszett eb boncolása közben megsebesítette és inficiálta magát. A szerencsétlenül járt állatorvos felment a Pasteur intézetbe, de a gondolat mindig kintozta, hogy a veszettség kitér rajta. Ez az önmagába szuggerált hit csakhamar meggyőződéssé érlelődött lelkében s a borzasztó betegségtől való félelme végre is kezébe adta a fegyvert, melylyel életének véget vetett. Az elhunyt végzetes tette előtt megható levélben bucsuzott el családjától. Ifj. Horgonyi József itt lakó családjára iránt általános részvét nyilvánul meg.

— **Kinevezés.** A kassai kir. főügyész Onuska János sátoraljaujhelyi c. fogházőrmestert ugyanide valósgos fogházőrmesterré nevezte ki.

— **Sekrestyés választás.** A sátoraljaujhelyi r. k. egyháztanács jun. hó 30-án tartott ülésében a plebánia templomnál megüresedett sekrestyési állásra egyhangulag Bodnár József helybeli iparost választotta meg.

— **Szerencsétlenség egy vasuti hidon.** Csapról írják lapunknak, hogy ott a Latorca felett vezető vasuti hidon mult hó 3-án rémes szerencsétlenség történt, melynek egyik áldozata már a helyszínén meghalt, a másik pedig a helybeli „Erzsébet kórház“-ban. A szörnyű katasztrófa a Csap állomás mellett másfél kilométer távolságban levő Latorca-vasuti-hidon történt. A Latorca felett Csap mellett két hid: a közúti és vasuti hid vonul el. A közúti hidon átmenő vásárosoknak vámot kell fizetni, s valószínűleg ez a kis összegű díj megtakarítása indította Garzoly Jánost és Lippai Ferenc litkei lakosokat arra, hogy teheneikkel ne a közúti hidon, de a vasuti hidon keljenek át. A mint a tehénhajcsárok a hidra értek: ép akkor robotgott fel a kanyarulatból a Latorca hidra a Csap felé igyekvő 5401 sz. személyvonat. A tehének a vonat robogását megriadva valóságos odaszorították a két hajtsárt a sínparára. — A személyvonat vezetője Sugár János mozdonyvezető előrelátta a bekövetkező katasztrófát, fékezett és elengedte az adózt, azonban a veszedelmet már nem lehetett elkerülni. A kanyarulatból teljes sebességgel a hidra robotgó vonat elgázolta a két embert s a két tehent. A vonat azonnal megállott s a szerencsétlenül járt embereket a vonatkísérő személyzet felvette a podgyász kocsiába. Csapon az első segélyt Nagy Béla orvos nyújtotta a katasztrófa áldozatainak, kik közül az egyik a szenvedett sérülések következtében azonnal meghalt, a másik Lippai Ferenc fényes litkei, szabolcsmegyei lakos súlyosan megsebesült. A katasztrófa áldozatainak egyikét Garzoly Jánost Csapon temették el, Lippai Ferencet pedig be szállították a helybeli kórházba, hol folyó hó 3-án reggel 7 órakor kiszünetelt. A vizsgálat megindult annak megállapítása iránt, kit terhel a szerencsétlenségért a felelősség.

— **Harcserű lövészet.** A helybeli honvéd zászlóalj parancsnokság a legénységgel a folyó évi július hó 4., 5 és 6-án reggeli 7 órától déli 12 óráig éles tölénnyel harcserű lövészetet fog tartani az ugynevezett Ritka hegyen. Lővonal: a Bózsapataktól a Feketehegy és Hallgató felé. Midőn a lővonal irányában való közlekedést a hatóság megszünteti, egyidejűleg mi is felhívjuk a város közönségét, hogy a fentebb kiirt napokon és időben a lővonal irányában saját érdekében ne közlekedjék.

— **Tüzeset a Jókai utcában.** F. hó 1-ről 2-ra menő éjjel tűz ütött ki Sátoraljaujhelyben a Jókai utcában.

Balogh Andrásné háza gyulladt ki még eddig ismeretlen okból éjjel fél 2 óra tájban. A tűz átesapott Macsuha Ferenc szomszédos házába is. A tűz színhelyén Friss Heiman őrparancsnok vezetésével csakhamar ott termett a tűzoltóság s derekasan látott hozzá a tűz lokalizálásához, melynek eredménye az volt, hogy a tűz tovább nem terjedt. A kár nem nagy, mivel a leégett házak be voltak biztosítva. Az a gondatlanság, hogy a forgalmi akadályokról a tűzoltóság és közönség nem lesz értesítve, majdnem megboszulja magát a tüzeset alkalmával. Csak legutóbbi lapszámban mutattunk rá, hogy a csatornázások, burkolások alkalmával néha egész utcákat zárnak el, mi egy kis előrelátással elkerülhető lenne s egy esetleges tüzvész esetén a tűzoltóság nem képes ily esetben szereivel megközelíteni a tűz fészket. Jelen alkalmával is a tűzoltóság bátran fordult be szereivel a Jókai utcába vezető közön, hol épen talajmunkálatok folynak s csak a véletlennek köszönhető, hogy a szerkesi a feldőléstől s tüzoltóink egy végzetes válható balesztől megszabadultak.

— **Jótekonyság.** A sátoraljaujhelyi irgalmas rendű apácák főnöknője 20 koronát adományozott a Zemplénvármegyében létesítendő tanítói árvaház „Beregszásy alap“-jának gyarapítására. A nemeslelkű főnöknő szép tette önmagát dicséri.

— **Választmányi ülés.** A „Bodrogközi Tiszaszabályozó társulat“ jun. hó 27-én tartotta meg Királyhelmeceen e nyári választmányi ülését, melyen résztvettek gr. Mailáth József elnöklete alatt br. Sennyey Miklós, br. Sennyey Béla, gr. Széchenyi Ernő, Szmrecsányi János, Meczner Béla, Dókus Gyula, Boronkay Farkas, Szekeres István, Gruska Alajos, Lahoicsinszky József, Ölbey János, dr. Kossuth János választmányi tagok; Tóth Sándor igazgató-főmérnök; a társulat szakaszfőnökei, Némethy János a belügyminiszterium kiküldöttje s a kir. folyammérnökség képviselőjében Szokolay Emil műszaki tanácsos. Miután a társulat elnöke kimerítően ismertette a társulat teljesítő képességét, erős próbára tett tavaszi árvédelem körülményeit s örvendett eredményként megállapította azt, hogy a társulat védművei, csatornahálózata és szivattyu-telepei, nemkülönben a példás műszaki vezetés és erélyes végrehajtási intézkedések kapcsolatban a társulat egyes tagjai által kifejtett buzgó tevékenységgel biztosították az elemekkel folytatott harci diadalát s bizalommal tekinthetünk a jövőbe, Tóth Sándor igazgató-főmérnök tette meg részletes jelentését, melyet a társulat a főmérnök intézkedéseinek helyesléssel tudomásul vett. Az árvédelem körüli hathatós közreműködés méltatásául a választmány jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. — A választmányi ülés legfontosabb tárgyát a Latorca menti községek helyzetének gyökeres orvoslását célzó szabályozási tervezet megbeszélése képezte, amely fontos kérdés Szmrecsányi János, br. Sennyey Miklós tárgyalásos felszólalásai által nyert megvilágítást s határozatot is provokált, amely szerint Szmrecsányi János, gr. Széchenyi Ernő, br. Sennyey Béla választmányi tagokból és az igazgató-főmérnökötől alakult különdöttség a helyszíni tanulmányozás és a tenni valók körvonalozása végett a terület bejárására megbízást nyert.

— **Várady Pál — szabadláb.** Várady Pál deregnyői tanító ellen a nagymihályi kir. járásbírószá vizsgálatára a bíróság által elrendelt vizsgálati fogószót a sauhelyi kir. törvénytörvényszék vádтанácsa megszüntette s nevezett szabadlábba helyezte.

— **Nemzetközi birokverseny a cirkuszban.** Fekete Ede a „Tornacsarnok“ téren felállított cirkuszban mult hó 29-től nemzetközi birokverseny folyik a közönség élénk érdeklődése mellett. Napról-napra „zsufolt

ház“ nézi végig a birkózásokat, melyeknek nagyobb a közönségük, mint a színháznak bármely hazai író premierje alkalmával. A birkózó versenyre hét bajnokbirkózó jelentkezett. Sándorffy, Czája Bertalan és József (magyarok) Pitlinszky (oros) Kristensen (dán) Zimzon (kozák) és Krist János (Sziléziai.) A verseny iránt közönségünk körében általánosan megnyilvánult érdeklődés indít arra, hogy a verseny eddigi eredményeit közöljük. A verseny elsőnapján Pitlinszky legyőzte Zimzont (9 perc) s Krist Sándorffyt (19 p.) második versenynapon Sándorffy legyőzte Zimzont (6 p.) és Czája József Kristensent (17 p.) Folyó hó 1-én Czája Bertalan legyőzte Kristensent (15 p.) s Krist Sándorffyt (40 perc) döntő mérkőzésben. Folyó hó 2-án Krist Kristensen s Czája József Pitlinszky (7 p.) felett aratott győzelmet. A verseny tehát mai állásában a következő: Czája József és Krist János — 2, Sándorffy, Pitlinszky s Czája Bertalan 1 győzelmet arattak. A közönség rokonszenvét eddig a magyar birkózókön kívül leginkább Kristensen (dán) nyerte meg intelligens fel lépése s szabályos, korrekt mérkőzése révén, jölehet még győzelmet nem aratott.

— **Javitó, pót- és magánvizsgákra** sikeresen előkészít egy felső gimn. tanuló. Kivánatra vidékre is elmegy. Bővebbet a kidőhivatalban.

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejáratu szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. — Szigoruan családi otthon.

Zacsi mellett, míg sör apad, Székely Elek közigazgat...

— jul. 3.

Székely Elek polgármester azon rendelete, hogy a hivatalos órák a városházán reggel 7 órától délután 1 óráig tartanak: azt a hitet ébresztette fel a közönségben, hogy a tisztviselőinek példát adó polgármestert a hivatalos órák tartama alatt hivatalában fogja találni, valahányszor rá szüksége leand. Mindenki feltételez egy hivatalfőnökről, ha nem kötelességtudást, de annyi következetességet, hogy legalább a saját rendeleteit nem döfi lépten nyomon oldalba.

Ebben a hitben az utóbbi napok folyamán városunk egyik képviselő-testületi tagja, egyik biz. tagsági minőségéből folyólag egy iratesomót akart kézbesíteni a polgármesternek. Mivel a küldőnc nem lelta a polgármestert hivatalos helyiségében: kézbesítette az iratesomót ott, ahol a „nagyur“-at éppen találta. A magán kedvteléseiben háborgatott nagyur ismert előzékenységgel ilyenfélét mondott a küldőncnek:

— Mond meg az uradnak, hogy ne kerestessen engem a korcsmában, a levelét főzze meg. Különben ezt is kiírhatja az ujságba.

Ez a száraz eset. A határozott kijelentésekkel telt válasz modorságáról beszélni nem lehet. Elvégre mindenki olyan modorban diskurál, amelyet szerzett s amelyet magához méltónak talál. Az ilyen modort különben is csak negatív mennyiségekkel lehetne meghatározni.

Nem tudjuk, hogy Székely Elek ur társasága tapsaira vágyott-e, mikor ezen kijelentést tette, vagy impulzust akart-e adni annak arra, hogy figyelmébe ajánlja a „Müvelt Társalgó“ mielőbbi megvételét (irta: egy nagyvilági hölgy) de azt a polgármester ur szavai is erősítik, hogy e kijelentés korcsmában hangzott el. Elhangzott pedig abban a korcsmában,

hol Székely Elek ur szokott a hivatalos órák ideje alatt következetesen megjelenni, nyakában a „képviselő-testület kedvence“ feliratu szalvétaszakállkával, viszonyt kötvén a sörös kriglivel.

Sörös krigli mellett ülni még gondolatnak is szép és nagy gondolat s nem volna hozzá szavunk, ha a polgármester ur e viszonyát a hivatalos órákon kívül ápolná és fejlesztené, nem pedig akkor, mikor a jogkereső közönség szolgálatára az adózók filléreiből kapott fizetése ellenértékül hivatalában kellene lennie.

Ebben az esetben nem történhetnék meg, hogy a polgármester urat Kovacsics Ignácé éttermében háborgatnák azok, akiknek legjobb tehetsége szerint szolgálatára lenni, letett esküjéhez hűen köteles, s akkor nem hangozhatnak el ilyen komló-göz diktálta kifejezések sem egyéni méltóságának rovására.

A polgármester helyesen tenné, ha sörösési idejének csonkításával a hivatalos órákat terjesztené ki s nem kételkedünk, hogy erre őt a képviselőtestület nyílt plenuma előtt is felfogják kérni. Mert ez az állapot mindinkább tűrhetelenné kezd válni, s ha nem lenne megváltoztatható, megoldásként ajánlanók, hogy mivel Székely Elek ur a magán életbe visszavonulva sokkal szabadabban rendelkezhetnék délelőttjével: talán mint magánzó jelenjen meg korcsmájában. Akkor nem fogják háborgatni a felek.

Mert hogy a hivatalos órák jelző táblája a polgármesteri hivatal ajtajáról a „Színház-kert“ kapujára függesztették ki: ez talán mégis csak kivihetetlen eszme. Ha pedig a polgármestert hivatalos órák alatt a jogkereső közönség ezentul a „Színház-kert“-ben leli, bátran forduljon kérelmével oda is eléje, mert azt elintézni ott is köteles és még ő köteles bocsánatot kérni azért, hogy a feleknek alkalmatlanságot okozott. Abban az esetben pedig, ha ily alkalomkor a fenti dolog és pókhendi válasz ismétlődne: felfogjuk vetni a nyílt kérdést, hogy mi előbbvaló Székely Elek urnak: a sörös krigli-é, vagy a város jogkereső közönségének érdeke?

NYILT TÉR.)*

Bucsuszó.

Pár nap mulva egészségem helyreállítása céljából és elvállalt kötelességtől kifolyólag körülbelül két hónapra kénytelen vagyok zenekarommal Ujhelyből eltávozni.

Távozásunk nem végleges, mindamellett azonban kötelességünknek ösmerjük, hogy azon város közönségétől, a mely eddig oly sok alkalommal kitüntetett pártfogásával legalább ez uton mondjunk egy pár köszönő szót azon nagyrabecsült kegyes jóindulatúért, a melyben számtalanszor volt részünk.

Kérjük arra is Ujhely város nagyon tisztelt közönségét, hogy addig is mig visszatérve őszinte hálánkat leróhatjuk, ne vonják megtőlünk jóakaratu támogatásukat és tartsák azt meg kegyesen a jövőre is.

Sátoraljaujhely, 1907. július 2-án.

Alázatos szolgáljuk:
Oláh Rudi és zenekara.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

P. J. Nem ütök meg a mi mértékünket. S. Királyhelmece. A K. záróvizsgájáról mi kimerítő értesítést adtunk, mindjárt a vizsga után s az eredményt méltattuk. Ha utánna tetszik nézni: bizonyos lesz a felől, hogy egyformán gondolkoztunk. Ifj. R. Megkaptuk. Átnézük.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Éhler Gyula.

52307. számhoz.

Vadászati bérleti hirdetés.

A Zemplén vármegyében Bodrogkisfalud és Szegi-Long községek határában fekvő és a mislye—bodrogkisfaludi közalap uradalom tulajdonához tartozó mintegy 688 06/100 kath. hold kiterjedésű erdőrészekben gyakorolható vadászati jog 1908. évi január hó 1-ső napjától számított hat (6) év tartamára zárt ajánlati verseny útján haszonbérbe fog adatni.

1. Vadállomány: őz, vaddisznó, nyul.
2. Az egy koronás bélyeggel és 20, azaz husz korona bánatpénzzel ellátott ajánlatok, a melyek borítékán kiirandó, hogy az ajánlat a bodrogkisfalud és szegi-longi erdei vadászatra vonatkozik, 1907. évi szeptember hó 16. napjának déli 12 óráig a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (V. ker. Hold-utca 16. szám) nyújtandók be. Az ajánlatban kijelentendő, hogy ajánlattevő a feltételeket ismeri és azokat feltétlenül elfogadja.

3. Az ajánlatok közötti szabad választás, vagy visszautasítás joga, tekintet nélkül a beajánlott bérösszegre, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. Miniszter urnak tartatik.

4. A postán későn beérkezett avagy a feltételektől eltérő, táviratilag tett, vagy utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

5. A feltételek a miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (Budapest, V. k. Hold-utca 16. szám) a közalap gazd. ügyosztályban, (Budapest, V. k. Vadász-utca 33. sz.) valamint az erdőőrsegnél Bodrogkisfaludon betekinthetők.

Telkin, 1907. május hó 14.

A közalap kir. erdőgondnokságtól.

(Utányomás nem díjazatik.)

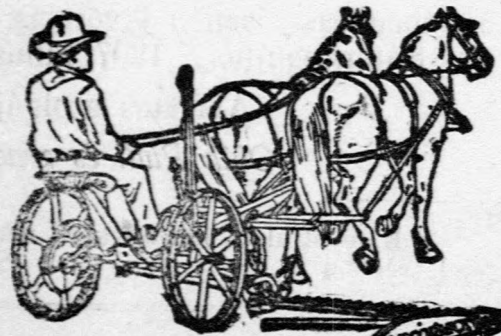
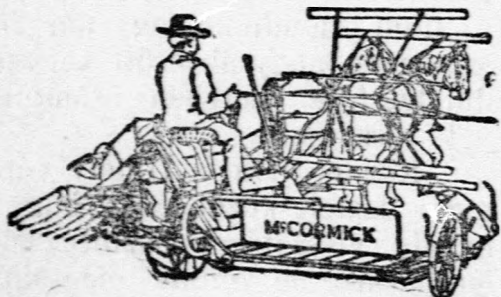
Világkiállítás Szt. Louis 1904 legjobb különös Grand Prix

Globusz
fém tisztító
kivonat

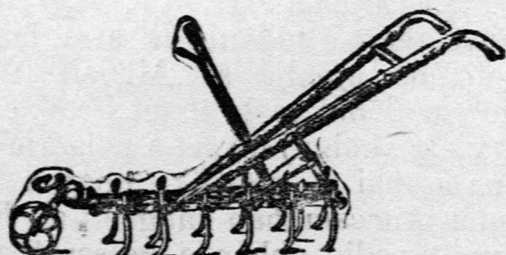
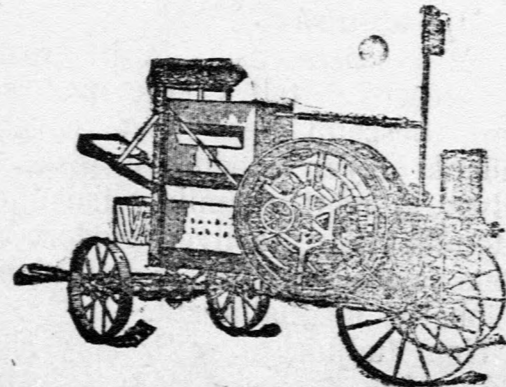

minden más tisztítószerrel felülmúl

Mc Cormick
amerikai aratógép-gyár

igazgatósága és főraktára:
Budapest, V., Alkotmány-utca 12.
Knecht E. John igazgató.
Mc Cormick kéveköthető-arató-
gépei és marokkrakó arató-
gépei a magyar viszonyoknak
megfelelően külön gyártva.
Ez nem üres frázis, hanem tény!

Összes gyártmányainkról szóló képes katalógusunkat kívánatra bérmentve küldjük.

LEGUJABB SZERKEZETŰ
CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányaiból

állandó bizományi raktárt tart

WERNER SÁRIKA okl. czimbalom tanárnő

czimbalom-magániskolájában Sátoraljaujhely.

Kedvező részletfizetési módokat.

1685/1907. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sátoraljaujhelyi kir. jbiróságának 1906. évi V. 31/1. sz. végzése következtében Dr. Kossuth János ügyvéd által képviselt Nagykázméri hitelszövetkezet javára, ifj. Jurkó János és társai ellen 436 kor. s jár. erejéig 1906. évi január hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 1173 koronára becsült következő ingóságok, u. m. házi-butorok és tehének nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a sátoraljaujhelyi kir. járásbíró 1906. évi V. 1443/6. számú végzése folytán 436 kor. tőkekövetelés, ennek 1905. évi szeptember hó 28. napjától járó 6% kamatai és bíróság már megállapított költségek erejéig, Mátyásházán alperes lakásán leendő megtartására 1907. július hó 15-ik napjának d. u. 3 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel

hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elővezetendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Sátoraljaujhely, 1907. évi július 1.

Fejér Zoltán,
ír. bir. végrehajtó.

Tanuló
könyvnyomdánkban
azonnal fölvetetik.

Saját sajtólásu kókuszolajból nyert szavatoltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„BÓNIOL“

Bejegyzett védjegy.

kókuszszirt árusít az Első Magyar Kókuszdió-Olajgyár
„Bóni“ gyártelep és mezőgazdasági r.-t.
Nyirbátor.

Vezérképviselő: Gansl L. és Fia, Nyiregyháza.